



EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Strasbourg, 2024. november 27.
(OR. en)**

**2023/0237(COD)
LEX 2410**

**PE-CONS 65/1/24
REV 1**

**STATIS 37
ECOFIN 294
CODEC 747**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
RENDELETE**

AZ EURÓPAI STATISZTIKÁKRÓL SZÓLÓ 223/2009/EK RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2024/... RENDELETE**

(2024. november 27.)

az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 338. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

¹ HL C, C/2023/1032, 2023.11.20., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1032/oj>.

² Az Európai Parlament 2024. március 13-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. november 5-i határozata.

mivel:

- (1) A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³ megállapítja az uniós szintű jogi keretet az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez.
- (2) Az (EU) 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ módosította a 223/2009/EK rendeletet az európai statisztikai rendszer (ESR) irányításának és különösen szakmai függetlenségének további megerősítése érdekében. Ez a megerősített irányítás hatékonynak bizonyult.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/759 rendelete (2015. április 29.) az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 90. o.).

- (3) Az európai statisztikairányítási tanácsadó testület 2023. március 6-án közzétette 2022. évi éves jelentését. Az abban foglaltaknak megfelelően a szakmai függetlenség biztosítása alapvető fontosságú az objektív és pártatlan európai statisztikák biztosításához, valamint az azokon alapuló döntésekbe és politikákba vetett közbizalom kiépítéséhez. Ezért a tagállamoknak és a Bizottságnak bevált nemzetközi gyakorlatokat kell követniük a nemzeti statisztikai hivatalok (a továbbiakban: az NSH-k) vezetőinek, illetve a Bizottság (Eurostat) főigazgatójának kiválasztása, kinevezése és felmentése tekintetében, amelyek olyan egyértelmű szakmai kritériumokon alapulnak, mint a statisztika terén szerzett szakmai elismertség és magas szintű szakértelem. A szerződés idő előtti felmondásának okai nem veszélyeztethetik a szakmai függetlenséget; ezen okoknak kellően megalapozottnak kell lenniük, azokat pontosan meg kell határozni és megfelelő módon kell közölni, tiszteletben tartva az érintett személy jogait. A Bizottságnak (Eurostat) továbbá tájékoztatnia kell az európai statisztikairányítási tanácsadó testületet az európai statisztika gyakorlati kódexének végrehajtásával kapcsolatban esetleg felmerülő súlyos aggályairól, tekintettel az európai statisztikairányítási tanácsadó testület uniós szervként betöltött fontos szerepére, amely abban áll, hogy független értékelést nyújt az európai statisztika gyakorlati kódexének ESR általi végrehajtásáról, valamint tanácsot ad azzal kapcsolatban, hogyan lehet megerősíteni a felhasználók európai statisztikákba vetett bizalmát.
- (4) A digitális transzformáció gyökeresen eltérő realitások bekövetkezését eredményezte, és olyan új környezetet teremtett, amelyben új igények merültek fel az európai statisztikák iránt. Továbbá a közelmúltbeli humanitárius és politikai események, például a Covid19-világjárvány és az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja okozta energia- és megélhetési válság felerősítette az igényeket és az elvárásokat az időszerűbb, gyakoribb és részletesebb európai statisztikák iránt, amelyekre az uniós döntéshozatal megalapozása és a válsághelyzetekre való lehető legjobb uniós reagálás biztosítása érdekében van szükség.

- (5) Előfordulhatnak olyan válsághelyzetek, amikor időszerű és innovatív európai statisztikákra van szükség a sürgős szakpolitikai igények kielégítéséhez. A fajlagos nyereségre és az üzleti nyereségre vonatkozó időszerű adatok hiánya például akadályozza a politikai döntéshozókat abban, hogy átfogóan értékeljék a kiugró áremelkedések problémáját egy olyan időszakban, amikor kutatások folynak a vállalati politikák olyan hatásaival kapcsolatban, amelyek esetleg előmozdítói lehetnek az inflációnak. Ezért alapvető fontosságú, hogy eljárásokat alakítsanak ki az európai statisztikákkal kapcsolatos sürgős szakpolitikai igények kielégítésére.
- (6) Ahhoz, hogy ki lehessen elégíteni az időszerűbb, gyakoribb és részletesebb európai statisztikák iránti, valamint a válsághelyzetek idején felmerülő sürgős statisztikai igényekre való, az ESR általi gyorsabb és összehangoltabb reagálás iránti növekvő igényeket és elvárásokat, módosítani kell a 223/2009/EK rendeletet. E módosító rendelet célja annak biztosítása, hogy az európai statisztikák relevánsak maradjanak azáltal, hogy figyelembe veszik a változó és nagyobb elvárásokat támaztó felhasználói igényeket, különösen a digitális adatforrásokban és -technológiákban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásával, az európai statisztikákhoz való felhasználásuk lehetővé tételével, az ESR agilisabbá tételével, valamint a válsághelyzetekre való hatékony és gyors reagálásra való képessé tételével, továbbá az adatmegosztás lehetővé tételével és az ESR-partnerek közötti koordináció megerősítésével.
- (7) A 223/2009/EK rendeletbe új vagy aktualizált fogalommeghatározásokat kell bevezetni az „adat”, a „metaadat”, az „adatbirtokos”, az „adatforrás”, „az adatokhoz való hozzáférés” és a „statisztikai célú felhasználás” fogalmának tisztázása céljából, amelyek jobban megfelelnek a mai kor realitásainak és a digitális környezetnek, amelyben az ESR működik.

- (8) Az olyan közelmúltbeli események, mint a Covid19-világjárvány, valamint az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja okozta energia- és megélhetési válság világossá tették, hogy a hatóságok szükséghelyzetekre való hatékony reagálásához elengedhetetlen, hogy rendelkezésükre álljanak időszerű, megbízható és összehasonlítható európai statisztikák. Ezért az ESR számára lehetővé kell tenni, hogy gyorsan összehangolt intézkedéseket kezdeményezhessen, amennyiben sürgős adat- és statisztikai igények merülnek fel a rendes tervezési kereten kívül, különösen az uniós jogi aktusok, például az (EU) 2018/1993 tanácsi végrehajtási határozat⁵, az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat⁶, az (EU) 2016/369 tanácsi rendelet⁷, az (EU) 2022/2372 tanácsi rendelet⁸ és a belső piaci szükségállapot és a belső piac rezilienciájával kapcsolatos intézkedési keret létrehozásáról szóló rendelet (belső piaci szükségállapotról és rezilienciáról szóló rendelet) által elismert válsághelyzetek idején. Ilyen helyzetben az adatbirtokosnak kérésre az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére kell bocsátania az adatokat, feltéve, hogy az említett NSH vagy a Bizottság (Eurostat) az (EU) 2023/2854 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁹ megállapított szabályokkal összhangban igazolja, hogy a kért adatok felhasználása iránti rendkívüli igény merült fel. A Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni, hogy az európai statisztikai rendszer bizottságával (a továbbiakban: ESR-bizottság) szoros együttműködésben sürgős statisztikai intézkedéseket hozzon. Az NSH-k és az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és közzétételéért felelős más nemzeti hatóságok (a továbbiakban: más nemzeti hatóságok) számára lehetővé kell tenni, hogy önkéntes alapon részt vegyenek ezekben az intézkedésekben.

⁵ A Tanács (EU) 2018/1993 végrehajtási határozata (2018. december 11.) az uniós politikai szintű integrált válsághárítási mechanizmusról (HL L 320., 2018.12.17., 28. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

⁷ A Tanács (EU) 2016/369 rendelete (2016. március 15.) az Unión belül szükségállapot támogatás nyújtásáról (HL L 70., 2016.3.16., 1. o.).

⁸ A Tanács (EU) 2022/2372 rendelete (2022. október 24.) az uniós szintű közegészségügyi szükségállapot esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről (HL L 314., 2022.12.6., 64. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2854 rendelete (2023. december 13.) a méltányos adathozzáférésre és -felhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról, valamint az (EU) 2017/2394 rendelet és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (adatrendelet)(HL L, 2023/2854, 2023.12.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

- (9) A digitális szolgáltatások és a dolgok internete (IoT) nyomán megjelenő új adatforrásokhoz – többek között a nagy adathalmazokhoz – való hozzáférés és azok felhasználása egyre inkább létfontosságú az időszerű, megfelelő gyakoriságú és kellően részletes európai statisztikák hatékonyabb és kevésbé költséges módon történő előállításához. Az ilyen új adatforrások szintén jelentősen hozzájárulnak az ESR céljaira szolgáló statisztikai mintavételi keretek kialakításához. Ezért biztosítani kell általában az új adatforrásokhoz, és különösen a magánkézben lévő adatokhoz való fenntartható alapon nyugvó, tisztességes, egyértelmű, kiszámítható és arányos szabályok szerinti, az európai hivatalos statisztikák fejlesztése és előállítása céljából történő és az Unió alapjogi keretével összhangban történő hozzáférést. A magánkézben lévő adatokhoz való hozzáférést a költséghatékonyság elvével összhangban kell biztosítani, és az az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 338. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem róhat túlzott terhet a gazdasági szereplőkre.
- (10) A magánkézben lévő adatok a magánszervezetek által a tevékenységük eredményeként megszerzett hatalmas mennyiségű adatot jelentik, amelyeket a statisztikai hatóságok felhasználhatnának hivatalos statisztikák előállításához. Ezek magukban foglalhatnak többek között civil társadalmi szervezetek birtokában lévő adatokat is. Ezek az adatok kulcsfontosságúak lehetnek a hivatalos statisztikák kiegészítéséhez és a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés nyomon követésével, és különösen az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival kapcsolatos előrehaladás nyomon követéséhez. Ezért határozottan ösztönözni kell az ilyen adatok felhasználását.
- (11) Az új adatforrásokhoz – különösen a magánkézben lévő adatokhoz – való hozzáférés az ESR régóta fennálló kérése, amint azt a közérdekű, magánkézben lévő adatokhoz való hozzáféréstről szóló, 2017. novemberi ESR-állásfoglalás és a jövőbeli adatmegosztási jogszabályra irányuló javaslatról szóló, 2021. júniusi ESR-állásfoglalás is bizonyítja.

- (12) A magánkézben lévő adatok és más új adatforrások felhasználására szigorú jogi, technikai és eljárási biztosítékoknak és garanciáknak kell vonatkozniuk, ideértve a biztonság, a titoktartás és a magánélet tiszteletben tartása magas szintjének alkalmazását, amint azt a 223/2009/EK rendelet már tartalmazza. A magánkézben lévő adatokhoz való hozzáférést kizárólag a saját nevükben vagy az ESR más nemzeti hatóságai nevében eljáró NSH-kra és a Bizottságra (Eurostat) kell korlátozni. A kért adatoknak szigorúan szükségeseknek kell lenniük az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez, valamint a fejlesztés alatt álló statisztikák előállításához és közzétételéhez. Az ilyen magánkézben lévő adatokat az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁰ 89. cikkével és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹¹ 13. cikkével összhangban álnevesíteni kell.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

- (13) Az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat) által benyújtott, magánkézben lévő adatokra irányuló adatkéréseknek átláthatóknak és terjedelmük és részletességük tekintetében arányosaknak kell lenniük. Ezzel összefüggésben meg kell határozni és ki kell fejteni az adatkérés célját, a kért adatok tervezett felhasználását, az adatok rendelkezésre bocsátásának gyakoriságát és határidejét, valamint az adatok rendelkezésre bocsátásának operatív szabályait. Az ilyen adatkérésekkel kapcsolatos adatkezelés nem sértheti a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹², az (EU) 2016/679 rendeletet és az (EU) 2018/1725 rendeletet, attól függően, hogy melyik alkalmazandó. Mivel a hivatalos statisztikák közjóságnak minősülnek, az adatokhoz való hozzáférésnek ingyenesnek kell lennie. Amennyiben egy NSH adatokat kér, a tagállamok az adatkérés megadott céljai szerinti adatkezelési szolgáltatásra korlátozódó kompenzációt nyújthatnak a magán adatbirtokosnak, kivéve, ha a nemzeti jog nem engedi meg az NSH-k vagy más nemzeti hatóságok számára, hogy kompenzációt nyújtsanak az adatbirtokosoknak. Amennyiben a Bizottság (Eurostat) adatokat kér, észszerű kompenzációt kell javasolnia a magán adatbirtokos számára, amely az adatkérés meghatározott céljai szerinti konkrét adatkezelési szolgáltatásra korlátozódik.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

- (14) Magánkézben lévő adatokra irányuló adatkérés esetén az NSH-nak vagy a Bizottságnak (Eurostat) párbeszédre kell felkérnie a magán adatbirtokost az adatkérések konkrét paramétereinek és egyéb egyedi szabályainak meghatározása céljából – ideértve az adatok rendelkezésre bocsátásának módját, valamint az adatok bizalmasságának és az üzleti titkoknak a védelmét szolgáló szervezeti és technikai intézkedéseket –, az említett szempontokra vonatkozó megállapodás megkötése céljából. Amennyiben három hónapon belül nem születik megállapodás vagy a magán adatbirtokos nem tartja be a megállapodást, az NSH számára lehetővé kell tenni, hogy második kérést intézzon a magán adatbirtokoshoz az adatok rendelkezésre bocsátása érdekében. Amennyiben a magán adatbirtokos szándékosan vagy gondatlanságból elmulasztja az adatok meghatározott határidőn belüli továbbítását, vagy helytelen, hiányos vagy félrevezető adatokat továbbít, a tagállamnak vagy a Bizottságnak végrehajtási intézkedéseket kell hoznia, ami magában foglalja a hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók elfogadásának lehetőségét, figyelembe véve a jogsértés jellegét, súlyosságát, ismétlődését és időtartamát, tekintettel az érvényesíteni kívánt közérdekre. A Bizottság által elfogadott szankciók tekintetében felső összeghatárt kell megállapítani. A Bizottság iránymutatásokat adhat ki a pénzbírságok kiszámítására vonatkozóan. Az EUMSZ-nek megfelelően az Európai Unió Bírósága felülvizsgálhatja a Bizottság által az e módosító rendelet alapján hozott valamennyi határozatot. Az Európai Unió Bíróságának az EUMSZ 261. cikkével összhangban korlátlan felülvizsgálati jogkörrel kell rendelkeznie a Bizottság által elfogadott pénzbírságok tekintetében.
- (15) Ösztönözni kell a statisztikák és a térinformatikai adatok további integrálását annak érdekében, hogy lehetővé váljon az erőforrások hatékonyabb felhasználása és az adatok különböző állami szervezetek általi jobb integrálása, hogy új statisztikai eredmények szülessenek, mint például a térelemzés, valamint hogy javuljon az adatok megjelenítése és terjesztése. Ez a további integráció mind uniós, mind nemzeti szinten támogatni fogja a döntéshozatalt és a szakpolitikai célok nyomon követését.

- (16) A Bizottságnak (Eurostat), az NSH-knak és más nemzeti hatóságoknak törekedniük kell arra, hogy naprakész és könnyen használható technológiákat alkalmazva hozzáférést biztosítsanak adatbázisaikhoz, a támogató metaadatokhoz és a minőségértékelés szempontjából releváns egyéb dokumentumokhoz.
- (17) A Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) is fejleszt, előállít és közzétesz európai statisztikákat, de ezt a KBER irányítási struktúráját tükröző külön jogi keretben teszi. Az ESR és a KBER között szoros együttműködésre és megfelelő koordinációra van szükség, különösen hogy elősegítsék az adatok két rendszer közötti, kizárólag statisztikai célú cseréjét, az EUMSZ 338. cikkével és a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló 4. jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban. Emellett a 223/2009/EK rendelet az 2533/98/EK tanácsi rendelet¹³ rendelkezéseinek sérelme nélkül alkalmazandó.
- (18) A bizalmas adatok cseréje hozzájárul az európai statisztikák minőségének javításához. Az ESR aktívan dolgozik ezen adatcsere továbbfejlesztésén, többek között azáltal, hogy különböző ágazati jogszabályokban rendelkezik a bizalmas adatok továbbításáról. Ezeket az erőfeszítéseket folytatni kell. Lehetővé kell tenni a bizalmas adatok kölcsönös cseréjét mind az ESR-en belül, mind az ESR és a KBER között, amennyiben ez az európai statisztikák hatékony fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez, illetve az európai statisztikák minőségének javításához szükséges. Elő kell írni, hogy amennyiben a bizalmas adatokat a Bizottsághoz (Eurostat) továbbították, szükség legyen az adatokat átadó NSH vagy más nemzeti hatóság jóváhagyására.

¹³ A Tanács 2533/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről (HL L 318., 1998.11.27., 8. o.).

- (19) Biztosítani kell, hogy az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért, adatbázisokért, interoperabilitási rendszerekért vagy adatokért felelős nemzeti közjogi vagy részben közjogi szervek lehetővé tegyék az NSH-k és más nemzeti hatóságok számára, hogy európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljából ezekhez az adatokhoz díjmentesen, kellő időben és kellő gyakorisággal hozzáférjenek, azokat felhasználják és integrálják. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az NSH-k és más nemzeti hatóságok releváns adminisztratív adatain alapuló statisztikai mintavételi kereteket lehessen létrehozni.
- (20) Továbbra is ösztönözni kell a több forrású statisztikák, vagyis a különböző adatforrások alapján, többek között modellezési technikák és más statisztikai módszerek vagy innovatív megközelítések révén kifejlesztett vagy előállított statisztikák használatát.
- (21) Amennyiben a 223/2009/EK rendelet értelmében elvégzendő tevékenységek személyes adatok hivatalos statisztikák céljából végzett kezelését is magukban foglalják, összhangban a statisztikai hatóságok azon megbízatásával, hogy az egyes statisztikai termékekre vonatkozó konkrét módszertani leírás alapján személyes adatokat kérjenek, az adatkezelésnek összhangban kell lennie a személyes adatok védelmére vonatkozó releváns uniós joggal, nevezetesen az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 rendelettel. Az e rendeletekben meghatározott elvekkel összhangban az ilyen adatkezelésre az érintett jogaira és szabadságaira vonatkozó megfelelő biztosítékoknak kell vonatkozniuk. E garanciáknak biztosítaniuk kell, hogy olyan technikai és szervezési intézkedések legyenek érvényben, amelyek biztosítják különösen az adattakarékosság elvének betartását. Ezen intézkedések magukban foglalhatják az álnevesítést.

- (22) A személyes adatoknak az NSH-k és más nemzeti hatóságok által hivatalos statisztikák céljából végzett, közérdekűnek tekintett kezelésére az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban eltéréseknek és megfelelő biztosítékoknak kell vonatkozniuk. A személyes adatok statisztikai célokból történő további kezelése például nem tekintendő összeegyeztethetetlennek azokkal a célokkal, amelyekre a személyes adatokat eredetileg gyűjtötték. A közérdekű statisztikai célból kezelt személyes adatok bizalmas adatok, így a statisztikai adatok bizalmas kezelésének elve vonatkozik rájuk, ami azt jelenti, hogy azokat csak statisztikai célokra szabad felhasználni, és soha nem használhatók fel konkrét természetes személyekkel kapcsolatos intézkedések vagy döntések támogatására. Ezzel összefüggésben azok a különleges biztosítékok, amelyek abban az esetben alkalmazandók, ha a 223/2009/EK rendelet szerinti adatmegosztás személyes adatok kezelésével jár, olyan technikai és szervezési intézkedéseket foglalnak magukban, mint a magánélet védelmét erősítő technológiák, valamint a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a korlátozott tárolhatóság, az integritás és a bizalmas jelleg elvének tiszteletben tartása, amelyeket az (EU) 2016/679 rendelet és az (EU) 2018/1725 rendelet határoz meg, és amelyeket az európai statisztika gyakorlati kódexe tovább részletez. E tekintetben az adatmegosztás céljára kifejezetten az ezen elvek érvényesítésére kialakított, a magánélet védelmét erősítő technológiákat kell használni. Az (EU) 2016/679 rendelet 89. cikkének (2) bekezdése szerint a nemzeti jognak eltéréseket kell engedélyeznie az európai statisztikák NSH-k és más nemzeti hatóságok általi fejlesztése, előállítás és közzététele tekintetében, az abban meghatározott garanciák mellett.

- (23) Annak érdekében, hogy az új technológiák és új ismeretek fokozatos integrálásában élen lehessen járni, és ezáltal biztosítva legyen az európai statisztikák folyamatos relevanciája, olyan szabályokat kell megállapítani, amelyek az ESR közös erőfeszítéseinek részeként meghatározott területeken és a felhasználók igényeivel összhangban lehetővé teszik a statisztikák fejlesztés alatt álló statisztikák vagy kísérleti statisztikák formájában történő fejlesztését azzal a céllal, hogy azokat integrálják az európai statisztikák rendszeres előállításába. Bár nem feltétlenül felelnek meg a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi minőségi kritériumnak, ezeket a statisztikákat európai statisztikákként kell kezelni. Közzétételük során a fejlesztés alatt álló vagy kísérleti statisztikákat az azok minőségére vonatkozó átlátható információknak kell kísérsniük.
- (24) Miközben az NSH-knak törekedniük kell az innovációra és új statisztikai eredmények kidolgozására, a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük a felhasználóknak különösen a nemzeti statisztikai felhasználói tanácsokon vagy más megfelelő testületeken keresztül kifejezett igényeit. Uniós szinten a 234/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal¹⁴ létrehozott európai statisztikai tanácsadó bizottságot mint az európai statisztikák felhasználóit, válaszadóit és előállítóit képviselő fő uniós szervet a Bizottságnak tájékoztatnia kell arról, hogy miként vette figyelembe az európai statisztikai tanácsadó bizottság véleményét, különösen az új európai statisztikák kidolgozása tekintetében.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2008/EK határozata (2008. március 11.) az európai statisztikai tanácsadó bizottság létrehozásáról és a 91/116/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 73., 2008.3.15., 13. o.).

- (25) Annak érdekében, hogy lépést tartsanak a legújabb tudományos trendekkel, és javítsák a statisztikai adatok és módszerek minőségét, a statisztikai hivataloknak nemzeti és európai szinten egyaránt elő kell mozdítaniuk a tudományos intézményekkel és kutatóintézetekkel folytatott erős, strukturált és tartós interdiszciplináris együttműködést, különösen az új statisztikák kidolgozása, az új módszerek és technológiák tesztelése, valamint az innováció és a kísérletezés előmozdítása során. A 223/2009/EK rendelet alkalmazásában a tudományos célok magukban foglalnak olyan kutatási tevékenységeket, mint a technológiafejlesztés és a demonstráció, az alap kutatás vagy az alkalmazott kutatás.
- (26) Tekintettel az NSH-kba vetett bizalomra, valamint az adat- és metaadatkezelés, az adatminőség és az adatvédelem terén szerzett magas szintű szakértelmükre, a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy fontos szerepet ruházzanak az NSH-kra a nemzeti adatkormányzási kereteken belül, ideértve az (EU) 2022/868 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹⁵ előírtakat is, azzal a céllal, hogy előmozdítsák az adatmegosztást, az adatintegrációt és az interoperabilitást, a metaadatok leírását, a minőségbiztosítást és a szabványalkotást. E tekintetben az NSH-kat és más nemzeti hatóságokat be kell vonni a közigazgatási adatforrások, adatbázisok vagy interoperabilitási rendszerek kezdeti tervezésébe, későbbi fejlesztésébe és megszüntetésébe. E bevonást adott esetben meg kell erősíteni, többek között a következetesség és az adatminőség biztosítása, valamint az adatszolgáltatási teher minimalizálása érdekében.
- (27) A nyilvánosság számára jogszerűen hozzáférhető olyan adatok, amelyek a nemzeti vagy uniós jog szerint a nyilvánosság számára később is elérhetőek maradnak, statisztikai célú felhasználásuk esetén vagy a belőlük nyert statisztikák közzététele tekintetében nem tekinthetők bizalmasnak.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/868 rendelete (2022. május 30.) az európai adatkormányzásról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról (adatkormányzási rendelet) (HL L 152., 2022.6.3., 1. o.).

- (28) Az időszerűség uniós szinten történő növelése érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság (Eurostat) számára, hogy a nemzeti szintű közzétételt követően haladéktalanul közzétegye a tagállamok európai statisztikáit, még akkor is, ha azokat a vonatkozó ágazati uniós jogszabályokban a statisztikák benyújtására meghatározott határidők előtt tették közzé.
- (29) A koordináció hiánya hatékonysági hiányosságokhoz és következetlenségekhez vezethet, továbbá kérdéseket vethet fel az európai statisztikák minőségével kapcsolatban. Az uniós intézményeknek és szervezeteknek a hatáskörükbe tartozó új statisztikák kidolgozása során rendszeresen konzultálniuk kell a Bizottsággal (Eurostat) a statisztikai módszerekről és az adatminőségről. A koordinációnak ki kell terjednie azokra az egyéb statisztikákra is, amelyek kulcsfontosságúak a politikai döntéshozók és a polgárok tájékoztatása szempontjából, különösen azért, mert az ilyen statisztikák minősége hatást gyakorolhat az európai statisztikák hírnevére.
- (30) Mivel e rendelet célját – nevezetesen az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és közzétételére vonatkozó jogi keret módosítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a következetesség és az összehasonlíthatóság miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

- (31) A 223/2009/EK rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a sürgős statisztikai intézkedések és az azok végrehajtására és meghosszabbítására vonatkozó eljárások meghatározása – ideértve a sürgős statisztikai intézkedésben önkéntesen részt vevő tagállamok által alkalmazandó releváns határidőket, gyakoriságot és minőségi követelményeket is –, valamint a statisztikai hivatalok közötti, az említett rendelet szerinti adatmegosztás technikai szempontjainak meghatározása tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁶ megfelelően kell gyakorolni.
- (32) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos 2023. szeptember 6-án véleményt nyilvánított.
- (33) Az ESR-bizottsággal konzultációra került sor,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

1. cikk

A 223/2009/EK rendelet módosítása

A 223/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„4a. »adat«: aktusok, tények vagy információk bármilyen digitális vagy nem digitális megjelenítése, valamint a megfigyelési egységekre vonatkozó ilyen aktusok, tények vagy információk bármilyen összeállítása;

4b. »metaadat«: bármely olyan információ, amely adatokat vagy folyamatokat határoz meg vagy ír le;

4c. »adatbirtokos«: olyan jogi vagy természetes személy, illetve bármely más szervezet, aki vagy amely az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal összhangban jogosult és képes a tevékenysége eredményeképpen megszerzett adatok kezelésére és rendelkezésre bocsátására;”

b) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„5a. »adatforrás«: olyan forrás, amely releváns és szükséges adatot szolgáltat, önmagában vagy más forrásokból származó adatokkal együtt, statisztikák fejlesztése és előállítása céljára, ideértve az adatfelméréseket, teljes körű felvételeket, közigazgatási adatokat vagy az adatbirtokosok által kérésre rendelkezésre bocsátott adatokat;

5b. »az adatokhoz való hozzáférés«: az adatbirtokos által szolgáltatott vagy rendelkezésre bocsátott adatok NSH vagy más nemzeti hatóságok vagy a Bizottság (Eurostat) általi, meghatározott műszaki, jogi vagy szervezeti követelményeknek megfelelő kezelése;»

c) a 8. pont helyébe a következő szöveg lép:

„8. »statisztikai célú felhasználás«: kizárólag statisztikai eredmények és elemzések fejlesztése, előállítása és közzététele érdekében történő, statisztikai hatóságok általi felhasználás, ideértve a kutatás és tudományos tevékenységek, vagy mintavételi keretek létesítése céljára történő felhasználást is;”.

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„16a. cikk

Statisztikai válasz a válsághelyzetekben felmerülő sürgős szakpolitikai igényekre

(1) A Bizottság (Eurostat) megvizsgálja a válsághelyzeteket, és adott esetben sürgős statisztikai intézkedéseket hoz az e cikkben meghatározott eljárásokra figyelemmel, amennyiben mindkét következő feltétel teljesül:

a) feltétlenül válaszolni kell az adott válsághelyzetből eredő sürgős szakpolitikai igényekre valamely, uniós jogi aktusokkal, például az (EU) 2018/1993 tanácsi végrehajtási határozattal* vagy más uniós szükséghelyzeti jogi aktusokkal összhangban létrehozott szükséghelyzeti mechanizmus aktiválását követően;

- b) az említett sürgős szakpolitikai igények nem elégíthetők ki az európai statisztikai program keretében.
- (2) Az (1) bekezdésben említett sürgős statisztikai intézkedéseket az NSH-kkal és más nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben a Bizottság (Eurostat) hajtja végre uniós szinten, és azok a következőket foglalhatják magukban:
- a) európai statisztikák előállítása új adatforrások vagy adatgyűjtések alapján, figyelembe véve a válaszadók terheit és a tagállamok oldalán jelentkező költséghatékonyságot;
 - b) új statisztikai mutatók és ismeretek biztosítása meglévő adatok alapján;
 - c) módszertani iránymutatások kidolgozása annak biztosítása érdekében, hogy a válsághelyzet által érintett tagállamok statisztikai összehasonlíthatók és következetesek legyenek;
 - d) egyéb uniós szinten összehangolt fellépés, amelynek célja, hogy időszerű és releváns statisztikai választ adjon a konkrét helyzetre.

- (3) A Bizottság (Eurostat) az (1) bekezdésben említett sürgős statisztikai intézkedések szükségességének értékelésekor haladéktalanul tájékoztatja az ESR-bizottságot és konzultál azzal, valamint megfelelően figyelembe veszi annak szakmai iránymutatását. A meghozandó sürgős statisztikai intézkedéseket az ESR-bizottság előzetesen megvizsgálja. E célból a Bizottság (Eurostat) részletes tájékoztatást nyújt az ESR-bizottságnak a végrehajtandó intézkedésekről, azok költséghatékonyságon alapuló indokolásáról, a megvalósításukhoz szükséges eszközökről és ütemtervekről, a felmérés válaszadóira háruló válaszadási teher értékeléséről, valamint az NSH-knál és más nemzeti hatóságoknál felmerülő többletköltségek fedezéséhez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulásról.
- (4) A tagállamok külön-külön és önkéntes alapon úgy dönthetnek, hogy részt vesznek az (1) bekezdésben említett sürgős statisztikai intézkedésekben. Ezeknek a sürgős statisztikai intézkedéseknek relevánsnak kell lenniük, és le kell fedniük az Unióban kialakult válsághelyzetből eredő sürgős szakpolitikai igényeket. A tagállamok a sürgős statisztikai intézkedésekben való részvétel során megfelelnek a Bizottság (Eurostat) részére benyújtandó nemzeti adatokra vonatkozó, közösen megállapított időtartamoknak, gyakorisági és minőségi követelményeknek.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az e cikk (1) bekezdésében említett sürgős statisztikai intézkedéseket és megállapíthatja az azok végrehajtására vonatkozó eljárást, ideértve a sürgős statisztikai intézkedésben önkéntesen részt vevő tagállamok által alkalmazandó releváns időtartamokat, gyakorisági és minőségi követelményeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A költségvetési hatóság előjogainak sérelme nélkül az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelettel** létrehozott Egységes piac programból és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelettel*** összhangban pénzügyi hozzájárulást kell nyújtani az NSH-k és az e rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján létrehozott listában említett más nemzeti hatóságok számára az ilyen sürgős statisztikai intézkedések végrehajtása nyomán felmerülő többletköltségek fedezésére. Ezen túlmenően az említett NSH-k és más nemzeti hatóságok más alkalmazandó uniós pénzügyi programokból is támogatást kérhetnek az ilyen programok szabályaival összhangban. A tagállamok az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel**** létrehozott technikai támogatási eszközökből is kérhetnek támogatást. Az ezen albekezdés szerinti pénzügyi hozzájárulás összegét a vonatkozó finanszírozási program szabályaival összhangban kell megállapítani, a finanszírozás rendelkezésre állásától függően, különösen az európai statisztikai program szabályaival összhangban.

- (6) Az e cikk (5) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusok az érintett válsághelyzet végéig, de legfeljebb 12 hónapig maradnak hatályban. Kellően indokolt esetekben ez az időtartam végrehajtási jogi aktus útján további 12 hónappal meghosszabbítható. Az említett végrehajtási jogi aktust a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

* A Tanács (EU) 2018/1993 végrehajtási határozata (2018. december 11.) az uniós politikai szintű integrált válsághárítási mechanizmusról (HL L 320., 2018.12.17., 28. o.).

- ** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).
- *** Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).
- **** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).”

3. A 17a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„17a. cikk

A közigazgatási adatokhoz való hozzáférés, azok felhasználása és integrációja az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljára

- (1) Az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele szempontjából releváns és szükséges közigazgatási adatforrásokért, adatbázisokért, interoperabilitási rendszerekért vagy adatokért a nemzeti jog szerint felelős nemzeti közjogi vagy részben közjogi szervek lehetővé teszik az NSH-k és a más nemzeti hatóságok számára, hogy európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljából az említett adatokhoz és a releváns metaadatokhoz díjmentesen, kellő időben, kellő gyakorisággal és részletességgel hozzáférjenek, azokat felhasználják és integrálják.

- (2) A más szervek által létrehozott és fenntartott közigazgatási adatforrások, adatbázisok vagy interoperabilitási rendszerek kezdeti kialakításáról, későbbi fejlesztéséről és megszüntetéséről konzultálni kell az NSH-kkal és a Bizottsággal (Eurostat), és ezeket a szerveket be kell vonni e folyamatokba, elősegítve ezzel az említett adatforrások, adatbázisok vagy interoperabilitási rendszerek európai statisztikák előállításának céljából történő további felhasználását. Az NSH-kat és a Bizottságot (Eurostat) be kell vonni az európai statisztikák előállítása szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokra, adatbázisokra vagy interoperabilitási rendszerekre vonatkozó standardizálási tevékenységekbe is.
- (2a) E rendelet alkalmazásában a Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni, hogy kérésre az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó releváns adatokhoz és metaadatokhoz kellő időben hozzáférjen, azokat felhasználja és integrálja, az ezen adatbázisokat és interoperabilitási rendszereket létrehozó uniós jogi aktusok sérelme nélkül, beleértve az (EU) 2019/817 európai parlamenti és tanácsi rendelet* által létrehozott jelentések és statisztikák központi adattárát (CRRS). E célból a Bizottság (Eurostat) együttműködik az érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel a szükséges testre szabott adatok és metaadatok, az adatok felhasználására vonatkozó operatív szabályok, valamint a szükséges fizikai és logikai biztosítékok meghatározása érdekében. Amennyiben az európai statisztikákhoz szükséges adatok és metaadatok csak az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott adatbázisokban és interoperabilitási rendszerekben állnak rendelkezésre, a Bizottság (Eurostat) kérésre megoszthatja ezeket az adatokat az érintett NSH-kkal vagy az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és közzétételéért felelős más nemzeti hatóságokkal, az említett adatbázisokat és interoperabilitási rendszereket létrehozó uniós jogi aktusok sérelme nélkül.

- (3) Az NSH-knak, más nemzeti hatóságoknak és a Bizottságnak (Eurostat) az (1), (2) és (2a) bekezdés szerinti hozzáférése és bevonása kizárólag a saját közigazgatási rendszerükön belül található közigazgatási adatforrásokra, adatbázisokra és interoperabilitási rendszerekre korlátozódik.
- (4) Az európai statisztikák előállításához való felhasználás céljából tulajdonosaik által az NSH-k, más nemzeti hatóságok és a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsátott közigazgatási adatforrásokhoz, adatbázisokhoz és interoperabilitási rendszerekhez csatolni kell a releváns metaadatokat.
- (5) Az NSH-k és az (1) bekezdésben említett más nemzeti hatóságok és szervek a nemzeti sajátosságokkal összhangban kialakítják a szükséges együttműködési mechanizmusokat. E mechanizmusoknak azt is lehetővé kell tenniük az NSH-k számára, hogy adatminőség-ellenőrzéseket végezzenek, és statisztikai kereteket alakítsanak ki a vonatkozó közigazgatási adatok alapján, amelyekhez hozzáfértek.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o.).”

4. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„17b. cikk

A magán adatbirtokosok kötelezettsége az adatok európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljára való rendelkezésre bocsátására

- (1) Az uniós ágazati statisztikai jogszabályokban megállapított jelentéstételi kötelezettségek, adatgyűjtések vagy bármely adathozzáférés, valamint az adatbirtokosok azon kötelezettségének sérelme nélkül, hogy az (EU) 2023/2854 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek* megfelelően rendkívüli igény alapján adatokat kell rendelkezésre bocsátaniuk, az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) felkérheti a magán adatbirtokost, hogy díjmentesen bocsássa rendelkezésre az adatokat és a releváns metaadatokat, ha a kért adatok feltétlenül szükségesek az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez, és nem szerezhetők be más eszközökkel, vagy ha azok újrafelhasználása jelentősen csökkenti az adatbirtokosok és más vállalkozások adatszolgáltatási terheit. Az ilyen adatgyűjtéseket vagy adathozzáféréseket a Bizottság belefoglalhatja az éves munkaprogramba.
- (2) Az NSH a nemzeti statisztikai rendszer koordinátoraként adatkérést nyújthat be valamely más nemzeti hatóság nevében valamely magán adatbirtokoshoz, amennyiben a kért adatok az említett más nemzeti hatóság által fejlesztett, előállított és közzétett európai statisztikákhoz szükségesek. Az NSH-nak és a tagállam más nemzeti hatóságainak együtt kell működniük annak elkerülése érdekében, hogy túlzott terheket rójanak a magán adatbirtokosokra.

- (3) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) együttműködnek és segítik egymást annak elkerülése érdekében, hogy túlzott terheket rójanak a magán adatbirtokosokra, valamint hogy meghatározzák, hogy kinek kell benyújtania az adatkérést. A magán adatbirtokosokhoz intézendő adatkéréseket az NSH nyújtja be, kivéve, ha a Bizottság (Eurostat) és az érintett NSH-k egyetértenek abban, hogy a Bizottság (Eurostat) általi adatkérés hatékonyabb, például az egész Unióra kiterjedő tevékenységet folytató magán adatbirtokosok esetében.
- (4) A Bizottság (Eurostat) az NSH-kkal egyetértésben önkéntes alapon használható biztonságos infrastruktúrát hozhat létre azon adatok NSH-kkal és más nemzeti hatóságokkal való további megosztásának elősegítésére, amelyekhez a (3) bekezdéssel összhangban fértek hozzá.

Az első albekezdésben említett biztonságos infrastruktúra olyan technológiákon alapul, amelyeket kifejezetten úgy terveztek, hogy megfeleljenek az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek** és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek***.

- (5) Amennyiben az NSH által az (1) bekezdés szerint kért adatok külön adatkezelési szolgáltatást igényelnek, a tagállamok kompenzációt nyújthatnak a magán adatbirtokosnak az adott adatkezelési szolgáltatásért, kivéve, ha a nemzeti jog kizárja, hogy az NSH vagy a statisztikák előállításáért felelős más nemzeti hatóságok kompenzálják az adatbirtokosokat. Amennyiben a (3) bekezdés alapján az adatkérést hatékonysági okokból a Bizottság (Eurostat) végzi, és külön adatkezelési szolgáltatásra van szükség, a Bizottság (Eurostat) észszerű kompenzációt javasol a magán adatbirtokosnak az említett külön adatkezelési szolgáltatásért.

- (6) Ez a cikk nem alkalmazandó a 2003/361/EK bizottsági ajánlás**** mellékletének 2. cikkében meghatározott mikro- vagy kisvállalkozásokra, kivéve azokat a kellően indokolt eseteket, amikor az ilyen mikro- vagy kisvállalkozások birtokában lévő adatok a jellegük és a mennyiségük miatt nemzeti szinten különös jelentőséggel bírnak a hivatalos statisztikák szempontjából.

17c. cikk

Adatkérések és az adatok rendelkezésre bocsátására vonatkozó szabályok az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljára

- (1) A 17b. cikkel összhangban végzett adatkéréskor az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat):
- a) meghatározza a kért adatokat és metaadatokat;
 - b) meghatározza azt a statisztikai igényt, amely miatt a 17b. cikk (1) bekezdésével összhangban kéri az adatokat;
 - c) meghatározza az adatok rendelkezésre bocsátásának gyakoriságát és határidejét;
 - d) meghatározza az adatok rendelkezésre bocsátásának operatív szabályait.

- (2) Az (1) bekezdésben említett adatkérések az adattakarékosság elvét követik, és arányosak a statisztikai igénnyel az adatok részletessége és mennyisége, valamint az adatok rendelkezésre bocsátásának gyakorisága tekintetében. Ezek az adatkérések elvben nem személyes adatokra irányulnak, és csak meghatározott körülmények között irányulhatnak ágazati jogszabályokban meghatározandó személyesadatkategóriákhoz tartozó személyes adatokra.
- (3) Az (1) bekezdésben említett adatkérést követően párbeszédre kerül sor az NSH, a más nemzeti hatóság vagy a Bizottság (Eurostat) és az érintett magán adatbirtokos között, hogy megvitassák az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez szükséges adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges intézkedéseket, és egyetértésre jussanak egy megállapodás megkötése érdekében.
- (4) Amennyiben a (3) bekezdésben említett adatkérésről szóló értesítéstől számított három hónapon belül nem kötnek megállapodást, vagy ha a magán adatbirtokos nem teljesíti a megállapodásban foglaltakat:
 - a) ha az NSH kérte az adatokat, második kérést intézhet a magán adatbirtokoshoz, hogy meghatározott határidőn belül bocsássa rendelkezésre az adatokat, és a magán adatbirtokosnak az említett határidőn belül rendelkezésre kell bocsátania a vonatkozó adatokat;

- b) ha a Bizottság (Eurostat) kérte az adatokat, határozatot fogadhat el, amelyben felszólítja a magán adatbirtokost, hogy az adatokat 15 naptári napnál nem rövidebb időn belül bocsássa rendelkezésre, és a magán adatbirtokosnak az e határozatban meghatározott határidőn belül a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére kell bocsátania a vonatkozó adatokat.

Az (1) bekezdést alkalmazni kell az e bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett határozatra. A határozatnak figyelembe kell vennie azokat a kérdéseket, amelyekkel kapcsolatban a magán adatbirtokossal folytatott párbeszéd során az álláspontok közeledtek egymáshoz. Meg kell jelölnie továbbá a magán adatbirtokos válaszában benyújtására vonatkozó határidőt, a magán adatbirtokos számára az adatok rendelkezésre bocsátásának határidejét, a (6) bekezdésben előírt azon bírságokat, amelyek abban az esetben alkalmazhatók, ha az adatokat nem nyújtják be időben, valamint a határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségeket.

- (5) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket a (4) bekezdés a) pontjában említett adatkérések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében.
- (6) A Bizottság megteszi a megfelelő intézkedéseket a (4) bekezdés b) pontjával összhangban elfogadott határozatok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják bírságok kiszabását abban az esetben, ha a magán adatbirtokos szándékosan vagy gondatlanságból elmulasztja a (4) bekezdés b) pontjában említett határozattal kért adatok megadott határidőn belüli szolgáltatását, vagy helytelen, hiányos vagy félrevezető adatokat szolgáltat. A bírság összegének meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi a jogsértés jellegét, súlyosságát, időtartamát és ismétlődő jellegét.

- (7) A Bizottság bírságot kiszabó határozatot a (4) bekezdés b) pontja szerinti határozatában megállapított adatszolgáltatási határidőt követő egy éven belül fogadhat el, ha a magán adatbirtokos nem nyújt be adatokat, vagy pedig a helytelen, hiányos vagy félrevezető adatok benyújtásától számított egy éven belül. A bírságok összege elérheti a 25 000 EUR-t, három éven belüli ismétlődés esetén pedig az 50 000 EUR-t. A Bizottságnak a bírságot kiszabó határozatok végrehajtására vonatkozó hatásköre a határozat jogerőssé válásának napjától számított ötéves elévülési időn belül érvényesíthető. A (6) bekezdés szerinti határozat elfogadása előtt a Bizottság lehetőséget biztosít a magán adatbirtokos számára, hogy meghallgassák őt a Bizottság előzetes megállapításaival és az előzetes megállapítások alapján a Bizottság által hozható intézkedésekkel kapcsolatban.

17d. cikk

A bírságot kiszabó határozatoknak az Európai Unió Bírósága általi felülvizsgálata

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 261. cikke értelmében az Európai Unió Bírósága korlátlan felülvizsgálati jogkörrel rendelkezik azon határozatok felülvizsgálatára, amelyekkel a Bizottság bírságot szabott ki. A Bíróság a kiszabott pénzbírságot megsemmisítheti, csökkentheti vagy növelheti.

17e. cikk

Az NSH-k, más nemzeti hatóságok és a Bizottság (Eurostat) kötelezettségei a magán adatbirtokosok által az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljára rendelkezésre bocsátott adatok felhasználása során

- (1) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) a 17b. cikkel összhangban rendelkezésre bocsátott adatokat az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és terjesztésére használják fel:
 - a) kizárólag statisztikai célokra;
 - b) a 2. cikk (1) bekezdésében foglalt statisztikai elvekkel összhangban; valamint
 - c) azzal a kötelezettséggel összhangban, hogy nem oszthatják meg azokat az ESR-en kívül, kivéve, ha a magán adatbirtokos ehhez hozzájárult.
- (2) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) az (EU) 2016/679 rendelet 89. cikkével és az (EU) 2018/1725 rendelet 13. cikkével összhangban megfelelő garanciákat alkalmaznak a személyes adatok statisztikai célú kezelésére vonatkozóan, különösen az adatok álnevesítése elvének való megfelelés biztosítása érdekében.
- (3) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat):
 - a) megfelelő intézkedéseket hoznak a statisztikai adatok bizalmas kezelése és az üzleti titkok védelme érdekében;

- b) amennyiben személyes adatok kezelésére is szükség van, olyan technikai és szervezési intézkedéseket hajtanak végre, amelyek biztosítják az érintettek jogait és szabadságait.
- (4) E cikk (1) és (3) bekezdése alkalmazandó azon bármely más nemzeti hatóságra, amely valamely NSH által a 17b. cikk (2) bekezdésével összhangban a nevében benyújtott adatkérést követően kapott adatokat.

17f. cikk

A nem bizalmas adatok ESR-en belüli, valamint az ESR és a KBER közötti megosztása

- (1) A nem bizalmas adatokat – szükség esetén és amennyiben összesített formában rendelkezésre állnak – kérésre az NSH-k között, saját kezdeményezésükre vagy bármely más nemzeti hatóság nevében, valamint az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) között kizárólag statisztikai célokból és az európai statisztikák minőségének javítása céljából lehet megosztani.
- (2) A nem bizalmas adatok – beleértve a magán adatbirtokosok által rendelkezésre bocsátott adatokat is – megosztására az ESR és a KBER valamely tagja között kérésre – szükség esetén és amennyiben összesített formában rendelkezésre állnak – kerül sor a megosztott felelősségi vagy közös érdekű területeken, és amennyiben az adatokat kizárólag statisztikai célokra, valamint a KBER említett tagja által kidolgozott és előállított európai statisztikák minőségének javítására használják fel.

- (3) A Bizottság (Eurostat) biztonságos infrastruktúrát hoz létre az e cikk szerinti adatmegosztás megkönnyítése érdekében, és az NSH-k, és adott esetben más nemzeti hatóságok vagy a KBER tagjai önkéntes alapon használhatják ezt a biztonságos adatmegosztási infrastruktúrát.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az e cikkben említett statisztikai hatóságok közötti adatmegosztás technikai vonatkozásait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2854 rendelete (2023. december 13.) a méltányos adathozzáférésre és -felhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról, valamint az (EU) 2017/2394 rendelet és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (adatrendelet) (HL L, 2023/2854, 2023.12.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

*** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

**** A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).”

5. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IIIa. fejezet

Az európai statisztikák fejlesztése

17g. cikk

A fejlesztés alatt álló statisztikák

- (1) Az NSH-k, a más nemzeti hatóságok és a Bizottság (Eurostat) arra törekednek, hogy az összes rendelkezésre álló adatforrás alapján folyamatos innovációt hajtsanak végre és új statisztikai eredményeket és ismereteket fejlesszenek ki, valamint hogy a legkorszerűbb technológiákat alkalmazzák azzal a céllal, hogy integrálják azokat az európai statisztikák rendszeres előállításába. E célból a Bizottság (Eurostat) az ESR-bizottsággal szoros együttműködésben kezdeményezheti új statisztikai eredményeknek és ismereteknek az egész ESR-ben történő fejlesztését. Ezeket a statisztikai eredményeket és ismereteket bele lehet foglalni az éves munkaprogramba, és azokat a 14. cikk (1) bekezdésében említett egyedi statisztikai intézkedések révén lehet végrehajtani.
- (2) A fejlesztés alatt álló statisztikák esetében nem kell előírni, hogy azok teljesítsék a 12. cikk (1) bekezdésében megállapított valamennyi minőségi kritériumot.
- (3) A Bizottság (Eurostat) az NSH-k vagy más nemzeti hatóságok egyetértésével közzéteheti a fejlesztés alatt álló európai statisztikákat, és kifejezetten jelzi, hogy ezek a statisztikák fejlesztés alatt állnak. Az NSH-k és más nemzeti hatóságok is közzétehetik az általuk készített, fejlesztés alatt álló európai statisztikákat.”

6. A 18. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Bizottság (Eurostat) közzéteheti a tagállamok által a vonatkozó ágazati jogszabályokban meghatározott határidők előtt nemzeti szinten már publikált európai statisztikákat, feltéve, hogy az ilyen statisztikák megfelelnek a releváns fogalommeghatározásoknak és az osztályozásnak.”

7. A 21. cikk (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 4. cikkben említettek szerint, az adatgyűjtést végző ESR-hatóságtól származó bizalmas adatoknak valamely más ESR-hatósághoz történő továbbítása akkor engedélyezett, ha a továbbítás az európai statisztikák hatékony fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez, vagy az európai statisztikák minőségének javításához szükséges. Amennyiben az adatokat a Bizottsághoz (Eurostat) továbbították, az adatokat átadó NSH vagy más nemzeti hatóság jóváhagyására is szükség van.

(2) Az adatokat gyűjtő ESR-hatóság és egy KBER-tag között bizalmas adatok továbbítása akkor engedélyezett, ha a továbbítás szükséges az európai statisztikák hatékony fejlesztéséhez, előállításához vagy közzétételéhez, vagy az ESR és a KBER saját megfelelő hatáskörein belül az európai statisztikák minőségének javításához, és e szükségességet megindokolták. Amennyiben az adatokat a Bizottsághoz (Eurostat) továbbították, az adatokat átadó NSH vagy más nemzeti hatóság jóváhagyására is szükség van.”

8. A 23. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„23. cikk

Kutatási célú hozzáférés a bizalmas adatokhoz

A tudományos célból statisztikai elemzéseket végző kutatók számára a Bizottság (Eurostat) vagy az NSH-k vagy más nemzeti hatóságok saját megfelelő hatáskörükben hozzáférést biztosíthatnak olyan bizalmas adatokhoz, amelyek révén a statisztikai egységek csupán közvetetten azonosíthatók, ideértve a magán adatbirtokosok által rendelkezésre bocsátott adatokat is. Amennyiben az adatokat a Bizottsághoz (Eurostat) továbbították, az adatokat átadó NSH vagy más nemzeti hatóság jóváhagyására is szükség van.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén meghatározza az uniós szintű hozzáférésre vonatkozó előírásokat, szabályokat és feltételeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

E rendelet alkalmazásában a kutatási célok magukban foglalnak olyan kutatási tevékenységeket, mint a technológiafejlesztés és a demonstráció, az alapkutatás és az alkalmazott kutatás.”

9. A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„25. cikk

Nyilvánosan hozzáférhető adatok

A nyilvánosság számára jogszerűen elérhető olyan adatok, amelyek a nemzeti vagy uniós jog alapján a nyilvánosság számára később is elérhetőek maradnak, statisztikai célú felhasználásuk esetén vagy a belőlük nyert statisztikák közzététele tekintetében nem tekintendők bizalmasnak. Ezek az adatok magukban foglalják különösen az egyes vállalatok (EU) 2023/138 bizottsági végrehajtási rendeletben* felsorolt alapvető attribútumaira vonatkozó adatokat.

* A Bizottság (EU) 2023/138 végrehajtási rendelete (2022. december 21.) a konkrét nagy értékű adatkészletek jegyzékének, valamint a közzétételükre és a további felhasználásukra vonatkozó szabályoknak a meghatározásáról (HL L 19., 2023.1.20., 43. o.)”

10. A VI. fejezet a következő cikkel egészül ki:

„26a. cikk

Hozzájárulás a nemzeti adatkormányzási keretekhez

(1) A szubszidiaritás elvének megfelelően az NSH-k nemzeti szinten vállalhatnak a nemzeti adatkormányzási kereteken belül megállapított funkciókat, azzal a céllal, hogy előmozdítsák az adatintegrációt és az interoperabilitást, a metaadatok leírását, a minőségbiztosítást és a szabványalkotást, az adatmegosztást és az adatok további felhasználását, valamint az (EU) 2022/868 európai parlamenti és tanácsi rendeletben* megállapított egyéb feladatokat és funkciókat.

- (2) Az e cikk (1) bekezdésében említett funkciók NSH-k általi ellátásának összeegyeztethetőnek kell lennie 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott statisztikai elveknek megfelelően ellátott statisztikai funkciók gyakorlásával.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/868 rendelete (2022. május 30.) az európai adatkormányzásról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról (adatkormányzási rendelet) (HL L 152., 2022.6.3., 1. o.).”

11. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„27a. cikk

Értékelés és felülvizsgálat

A Bizottság ... [e módosító rendelet hatálybalépésének napjától számított öt évvel]-ig elvégzi e rendelet értékelését, és jelentést nyújt be a főbb megállapításairól az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelés különösen a következőkre terjed ki:

- a) a 16a. cikk szerinti, a válsághelyzetekre adandó statisztikai válasz;
- b) a magán adatbirtokosok azon kötelezettsége, hogy a 17b., 17c., 17d. és 17e. cikknek megfelelően lehetővé kell tenniük adataik felhasználását az európai statisztikák céljára;
- c) a 17f. cikk szerinti, az ESR-en belüli adatmegosztás;
- d) az európai statisztikák IIIa. fejezet szerinti fejlesztése.”

2. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök